Ibsaa Jireenyaa-lakk.8

Description

Yeroo Akkamitti saganteessu dandeenyaa?
Saganteessu (scheduling) jechuun hojii hojjataniif saâ€™aati qoodudha. Muxannoo irraa wanti yeroo kiyya baayâ€™ee naaf qusate keessaa tokko yeroo saganteessudha. Guyyaa yeroo hin saganteessine, yeroon kiyyaa ni qisaasaâ€™a. Osoo firii gaarii hin buusinii fi jeeqame oola. Dhugumatti yeroo saganteessun faaydaa hangana hin jedhamne qaba. Tolee yeroo akkamitti saganteessu dandeenyaa? Haala kanaan saganteesun ni dandaâ€™ama:

1. Yeroo galgala rafuuf deeman wanta borumtaa hojjatan saganteessu- kana gochuuf waraqaa ykn Google Calander irratti barreessun ni dandaâ€™ama.
2. Wanta saganteessan guutumaan guututti hojjachuu baatanis hanga dandaâ€™ame hojii irra oolchuf tattaafachu- wanti hadhaawan yeroo saganteessu keessatti na muudate keessaa tokko â€œguyyaa guyyaan wanta saganteesse hojii irra oolchudha.â€• Torbaan tokkof wanta saganteesse hojii irra oolchuf nan tattaafadhe. Hadhaa kana cininadhee liqimse. Ergasii torbaan itti aaanu naaf salphate. Yeroo sanitti kaayyon kiyya wanta saganteesse dhibbaan dhibbatti hoji irra oolchu osoo hin taâ€™in xiqqaate xiqqaatu parsanti (harka) 50 hojii irra oolchudha.
3. Guyyaa guyyaan saganteessun yoo nama jibbisiisee, guyyaa keessaa saâ€™aati muraasa saganteessu- Fakkeeyaf, barataan barnoota hanga saâ€™aati 7:00 kan qabu yoo taâ€™e,mana barnootatti akkuma deebiâ€™een saâ€™aati 7:00 irraa eegalee hanga galgalaa saâ€™aati rafuu saganteessu dandaâ€™a. Kuni yeroo isaa ni qusata, buâ€™a qabeessa taâ€™a.
4. Ammas kana yoo dadhabe, torbaan itti aanu keessa maal hojjachuu akka qabu karoorsu dandaâ€™a. Garuu xiqqaatus guddattus guyya guyyaan yeroo saganteessun, buâ€™aa gaarii akka buusan nama taasisa. Yeroo yommuu saganteessan dhiibban dhiibbatti wanta san hojjachu qaba jedhanii of dhiphisu osoo hin taâ€™in hanga dandaâ€™an hojjachuudha. Saâ€™aati saganteesse keessatti wanti barbaachisaan isa yoo qunname, wanta saganteesse dhiisee wanta barbaachisaa san hojjata. Fakkeenyaf, haadha abbaan wanta gaarii akka hojjatuuf yoo isa ergatan, isaaniif tole jechuu qaba. Ergasi sagantaa ofiitti deebiâ€™u dandaâ€™a.
5. Hojii saganteessan bakka saditti qoodu-isaanis: hojii addunyaa, ibaadaa fi boqonnaa.Saâ€™aati tokkoof erga hojjatani booda daqiiqaa 15-30f boqonnaa fudhachuun baayâ€™ee nama fayyada.

GOWWOOMSU fi GOWWOOMU
Jireenya keessatti namoonni karaa adda addaatin wal-gowwoomsu. Gowwoomsu jechuun tooftaa adda addaatti fayyadamuun faayda dhuunfaa nama tokko irraa erga argatanii booda nama san rakkoof saaxiluudha. Yeroo ammaa amanamummaan bade kanatti dubartii fi dhiirri garmalee wal gowwoomsu. Keessattu dubartoonni miidhaa guddaaf saaxilamaa jiru. Karaalee gurguddaa dubartoonni rakkoof saaxilaman bakka lamatti qoodun ni dandaâ€™ama.Isaanis: 1- Shawha (fedhii foonii) fi 2) Maallaqa
Tarii dubartiin takka nama tokko ni jaallatti ykn dhiirri tokko ishii ni jaallata. Ergasii yoo of hin tooâ€™atin suuta suutan gara baditti gahuu. Dhiirri kuni Rabbiin yoo hin sodaatin haajaa ofii erga fixate

booda, ishii dhiise biraa deema. Ergasii ishiin rakkoo hangana hin jedhamne dhandhamti. Furmaanni kanaa maalii?

FURMAATA 1FFAA Haala nama sanii qorachuu- dubartiin takka dhiira tokko yoo jaallatte ykn inni ishii yoo jaallate, haala isaa ilaalu qabdi. â€œNamni kuni fuudhaa heerumaaf na taâ€™a moo hin taâ€™u? Amalli (akhlaaqni) isaa akkami? Itti gaafatamummaa fudhachu dandaâ€™aa? Salaata sirnaan salaataa? fi kkf â€• jechuun of gaafachu dandeessi. Dabalataan, dhiirri suni fuudhaf ammatti qophii yoo hin taâ€™in, hanga fuudhaf gahu obsuu fi hariiroo haraamaa uumu dhiisu. Dubartoonni gariin jarjaruun dhiira san waliin hariiroo haraamaa uumun waxmadii keessaa hin baanetti seenu. Kana irra hadhaa obsaa liqimsanii obsuun furmaata hunda caaludha.

2. Maallaqaan- yeroo baayâ€™ee kuni dhimma 1ffaa waliin kan walqabateedha. Fakkeenyaf, dubartiin biyya Arabaa deemtee hojii hojjatti. Maallaqa argattu kana kuufachu dhiifte dhiira biyya keessatti jaallatte sanitti ergiti. Ajjireenis maallaqa ishii caati fi wantoota adda addaa irratti fixa. Ergasii dubartiin tuni harka qullatti hafti. **FURMAATA 2FFAA**: Maallaqa ofii kuufachu fi nama amantu qofatti kennu qabdi.

Jireenya keessatti amala lama qabaadhu. Isaanis:**Haqa fudhachuu fi obsuu**. Haqa itti amananii fudhachuun shakkii fi jeequmsa irraa nama tiiksa, ofii fi namoota miidhu irraa nama eega. Obsuun immoo wanta haqni namaan jedhu yeroo booda akka argan nama taasisa. Fakkeenyaf, namni tokko osoo akkana nuun jedhe, â€œNamoonni zollomaman (hacucaman) guyyaa tokko bilisummaa ykn haqa ni argatu.â€• Seenaa fi muxannoo irraa ilaalle kuni haqa akka taâ€™etti yoo fudhanne, hanga bilisummaan argamu obsu qabna. Garuu fuggisoo kanaa, namoonni hacucaman gonkumaa bilisummaa ykn haqa hin argatan jennee yoo hacuucne, miidhaa (adabbii) guddaa addunyaa fi aakhiratti dhandhamna. Ammas, namoota dadhaboo haa ilaallu. Namoonni humna qaban yommuu namoota dadhaboo miidhan dhumti cunqursitoota badaadha. Tarii cunqursitoonni kunniin addunyaa irratti osoo hin adabamin duâ€™uu dandaâ€™u. Garuu Aakhiratti adabbiin isaanii cimaadha. Kanaafi, Aakhiratti amanuu fi haqa guyyaa san adeemsifamu fudhachuun, nama tasgabbeessa. Hanga Aakhiraan dhuftu obsuun immoo haqa san ijaan akka argan ykn dhandhaman nama taasisa.

Qalbiin Dubartii Yommuu Cabduu

Jireenya dubartii keessatti wanti guddaan ishii yaaddessu keessaa tokko â€œAbbaa Manaa Gaarii argachuudha.â€• Yoomuma hiriyyaa jireenyaa kan taâ€™e dhiirsa gaarii argadhe jireenya gaarii gaggeessa jechuun yaaddi. Garuu wanti yaaddo kana caaluâ€•Namni fuudhaf ishitti dhufee yommuu isatti heerumu didduudha.â€• Namni gaarii wayi ishitti dhufee yoo isatti heerumu didde, san booda yoo nama gaarii biraa dhabde, gaabbi fi yaaddo cimaa keessa seenti. Kanaafu, furmaanni kanaa maali? Akkamitti dhiphinnaa fi yaaddoo ofii hirâ€™isuu dandeessi. Akka furmaatatti qabxiilee armaan gadii tarreessun ni dandaâ€™ama:

1- Amala gaariin of faayuâ€" amala gaariin of faayu jechuun gubbaa qofa of bareechisu osoo hin taâ€™in qalbii ofii qulqulleessudha. ***Ati Rabbiif dhugaa (sincere) taâ€™i argamii, Rabbiin Oltaâ€™aan wanta gaarii ati hin yaanne siif kennaati.*** Rabbiif dhugaa taâ€™uu jechuun ifaa fi dhoksatti Isa sodaachudha. Gadaa Umar ibn Al-Khaxxaab keessa dubartiin takka aannan gurguraa turte. Gaafa tokko dubartiin tuni dhoksaan aananitti bishaan dabalu barbaadde. Ergasi intalli ishii akkana jetten, â€œAananitti bishaan hin dabalin, Umar ni dhoowwaa.â€• Haatis ni jette,â€•Umar waan as hin jirreef nu hin argu.â€• Intallis ni jette, â€œUmar nu arguu baatus Rabbiin nu arga.â€• Umar tasa haasawa isaanii kana ni dhagahe. Ergasii taqwa intala tanaa ajaaâ€™ibsiifachuun ilma isaatti heerumsise. Kunoo intalli

yoo akkana taate, kabajaa fi ulfinna argatti. (Seenaa kana daaâ€™iwwan baayâ€™een ni haasawu-Beekkama waan taâ€™eef madda isaa asitti hin dhiyeessine)
2- Abdii kutuu dhiisuâ€" Tarii namni gaariin yeroo darbe si kadhate suni harâ€™a fuudhun jireenya gaarii jiraachu dandaâ€™a. Ati kana ilaalun yaaddawu fi gaabbu dandeessa. Garuu wanta darbeef hin yaaddawin, Rabbiin irratti hirkadhu. Abdii kutuun amala muâ€™iminaa waan hin taanef, gonkumaa abdii hin kutin. Dubartoonni gariin abdi kutuun baditti seenu dandaâ€™u. Kuni yaaddo biraa malee wanta biraa hin fidu. Obsuu fi abdi qabaachun wanta yaadan akka argatan nama taasisa. â€œMan sabara zafara (namni obse injifate)â€• jette Arabni.
3- Duâ€™aayi gochuu-â€œYaa Rabbii nama addunyaa, amantii fi Aakhiraa tiyyaaf taâ€™uu naaf kenni.â€• jedhanii duâ€™aayi gochuun yaaddo fi gaabbi ni hirâ€™isa.
4- Iimaana dabalachuuâ€" Akkuma iimaanni namaaf dabalaa adeemun, yaaddo fi sodaan isa/ishiirraa hirâ€™ataa adeema. Namni yoo dhugaan amanee fi hojii gaggaarii hojjate,wanta darbeef hin gaddu wanta dhufuufis hin sodaatu. Eeti, yeroo tokko tokko gaddi fi sodaan nama qunnama. Kuni immoo qormaata waan taâ€™eef obsu barbaachisa.

â€œWanta gaarii barbaadan irratti obsuun aasxaa injifannooti, qormaata irratti obsuun aasxaa rakkoo keessaa bahuuti.â€• Namni galma tokko gahuuf ni carraaqa. Carraaqqi ykn qabsoo isaa kana keessatti obsa qabaachun mallattoo injifannooti. Akkasumas, namni yommuu qormaanni fi balaan adda addaa itti buâ€™u obsu, dhiyootti karaa bahiinsaa ni argata.

Date Created
November 14, 2018
Author
admin